

Utredare Richard Lindh SYAB Gruppen AB
Kopia Anmälaren Hangarvägen 8
Ledningsgruppen 392 41 Kalmar

Beslut efter tillsyn på förekommen anledning av yrkeshögskoleutbildningen Trafiklärare

Beslut

Myndigheten för yrkeshögskolan har i tillsynen av utbildningen Trafiklärare identifierat brister och riktar kritik mot utbildningsanordnaren på följande område:

Ledningsgruppens uppdrag

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren och ledningsgruppen inte uppfyllt kraven i författningarna gällande hanteringen av anmälares ansökan om tillgodoräknande.

Utbildningsanordnaren ska senast den 30 november 2020 redovisa hur man åtgärdat eller avser åtgärda bristen. Redogörelsen skickas till registrator@myh.se. Skriv "Uppföljning MYH 2020/1903" i e-postmeddelandets ämnesrad.

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren lever upp till de krav som författningarna ställer på området Undervisning. Ärendet avslutas utan åtgärd i denna del.

Myndigheten avslutar ärendet med ett påtalande på följande område:

Organisation och daglig ledning

Myndigheten påtalar för utbildningsanordnaren vikten av att vara tydliga i sin kommunikation med de studerande om vad studieuppehåll innebär så att inga missuppfattningar uppstår kring processen.

Ärendet

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en tillsyn efter anmälan om brister i utbildningen Trafiklärare med SYAB Gruppen AB som ansvarig utbildningsanordnare. Anmälan mottogs den 15 maj 2020 och gäller brister på områdena Ledningsgruppens uppdrag, Undervisning och Organisation och daglig ledning.

Utbildningsanordnaren har mellan den 3 juni och 13 augusti 2020 lämnat uppgifter till myndigheten. Anmälaren har fått möjlighet att lämna synpunkter på uppgifterna.

Skäl för beslutet

Ledningsgruppens uppdrag

Enligt 4 kap. 2 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan (YHF) ska ledningsgruppen för utbildningen

1. se till att utbildningen genomförs enligt lagen (2009:128) om yrkeshögskolan, denna och andra förordningar och föreskrifter som har meddelats av Myndigheten för yrkeshögskolan samt i enlighet med beslut av myndigheten,
2. anta sökande till utbildningen,
3. pröva frågor om tillgodoräknande enligt 2 kap. 12 §,
4. utfärda examens- och utbildningsbevis, och
5. svara för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs.

Enligt 2 kap. 12 § YHF ska en studerande för en del av utbildningen kunna få tillgodoräkna sig annan genomgången utbildning, om de kunskaper, färdigheter och kompetenser som den studerande åberopar är av sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den aktuella utbildningen. En studerande ska även kunna få tillgodoräkna sig motsvarande kunskaper, färdigheter och kompetenser som har förvärvats i yrkesverksamhet eller på annat sätt.

Av anmälan framgår att anmälaren velat ansöka om tillgodoräknande av sina tidigare utbildningar och erfarenheter för de olika kurserna på trafikläroutbildningen. Enligt anmälaren fanns det brister i responsen från utbildningsanordnaren kring detta. Anmälaren har bifogat mejlkorrespondens som visar att det hållits två möten mellan utbildningsanordnaren och anmälaren i september och oktober 2019. På dessa möten har anmälares önskemål om tillgodoräknande diskuterats. Enligt anmälaren har utbildningsanordnaren på dessa möten ifrågasatt om anmälares tidigare utbildningar och erfarenheter är applicerbara på trafikläroutbildningens kurser. Anmälaren håller inte med om detta och tycker att utbildningsanordnarens svar och argument på dessa möten är otydliga och ologiska. En detaljerad redogörelse har också lämnats kring vad anmälaren anser vara oseriös behandling och bemötande från utbildningsanordnaren, gällande anmälares önskemål om tillgodoräknande.

Utbildningsanordnaren har svarat att de bedömde att det behövdes en kartläggning för att bedöma relevansen i vad som kan tillgodoräknas utifrån anmälares tidigare utbildningar och erfarenheter. De har efterfrågat anmälares betyg från den förskolläroutbildning som anmälaren gått tidigare och dessa betyg inkom till utbildningsanordnaren i början av september 2019. Sedan har man haft två möten med anmälaren i september och oktober. Utbildningsanordnaren bekräftar att de vid dessa möten varit oense med anmälaren om vad som skulle vara möjligt att tillgodoräkna. De har också redogjort för exempel på kurser som anmälaren läst på förskolläroutbildningen och där de anser att dessa kunskaper inte motsvarar innehållet i trafikläroutbildningens kurser. Utbildningsanordnaren menar att det finns delar i anmälares tidigare förvärvade kunskaper, färdigheter och kompetenser som inte behöver repeteras men att de i huvudsak inte svarar mot trafikläroutbildningen. Enligt utbildningsanordnaren så har anmälares önskemål om att validera och tillgodoräkna sin tidigare utbildning diskuterats på ledningsgruppsmöten men ledningsgruppen har inte fattat något beslut i ärendet.

Myndigheten konstaterar utifrån regelverket att man som studerande på en yrkeshögskoleutbildning har rätt att ansöka om att få tillgodoräkna sig tidigare utbildning och kompetenser för en del av utbildningen. Beslut om tillgodoräknande ska fattas av utbildningens ledningsgrupp. Validering kan användas för att på ett rätts- och kvalitetssäkert sätt ta fram underlag inför att ledningsgruppen prövar frågor om tillgodoräknande. Validering ska dokumenteras i särskilt dokument tillsammans med protokoll på ledningsgruppens beslut om tillgodoräknande.

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren och ledningsgruppen inte uppfyllt kraven i författningarna gällande hanteringen av anmälares ansökan om tillgodoräknande. Myndigheten gör ingen bedömning av om anmälares tidigare utbildningar eller kompetenser är möjliga att tillgodoräkna på trafikläroutbildningens kurser.

Genomförande av validering samt prövning och beslut om tillgodoräknande bör präglas av en systematisk och rutinmässig hantering. Utifrån de uppgifter som framkommit i ärendet bedömer myndigheten att det funnits brister i sådan systematik i den löpande hanteringen. Det är ledningsgruppens uppgift att pröva och fatta beslut i frågor om tillgodoräknande vilket inte skett i detta fall. Myndigheten riktar därför kritik mot utbildningsanordnaren och ledningsgruppen.

Undervisning

Enligt 2 kap. 7 § YHF ska det för varje utbildning finnas en utbildningsplan. Av planen ska bland annat följande framgå: Utbildningens omfattning, huvudsakliga uppläggning och organisation samt antalet timmar lärar- eller handledarledd verksamhet som utbildningen omfattar.

Anmälararen har redogjort för att hen i början på utbildningen informerade utbildningsanordnaren om sin livssituation där privata skäl skulle innebära att anmälararen inte kunde delta i all undervisning. Anmälararen har efterfrågat en planering från utbildningsanordnaren så att privata åtaganden kunde kombineras med att närvara vid obligatoriska moment. Anmälararen menar att man har rätt att få reda på när, var och hur obligatoriska moment ska genomföras men enligt anmälararen lämnade utbildningsanordnaren inget svar på detta. Anmälararen framför också att utbildningsanordnaren krävt att man måste närvara vid all undervisning för att kunna bli godkänd.

Utbildningsanordnaren bekräftar att anmälararen informerat dem om sin livssituation och att hen efterfrågat ett individuellt upplägg för genomförandet av utbildningen. Utbildningsanordnaren har redogjort för att det inte finns några krav på obligatorisk närvaro på utbildningen. Men de informerar de studerande och informerade anmälararen om att det är betydelsefullt att man deltar vid lärarledda lektioner för att få de bästa förutsättningarna att klara utbildningen. Utbildningen har ungefär 20 timmar lärarledda lektioner i veckan där det förekommer många praktiska moment som är viktiga för lärandet. Utbildningsanordnaren har skickat in kursplanerna för utbildningen till myndigheten. I dessa framgår vilka kunskapskontroller och examinerande moment som förekommer i respektive kurs. Utbildningsanordnaren har också skickat in scheman som tillhandahållits till de studerande där det finns angivet vilka dagar examinerande moment genomförs. I ett informationsdokument som delges de studerande i början på utbildningen framgår det att det är den studerande som ansvarar för att skaffa sig information från utbildningsanordnaren om vad i undervisningen man missat när man varit frånvarande. Utbildningsanordnarens sammanfattande uppfattning i detta fall är att de försökt ta hänsyn till anmälararens situation men de har inte kunnat ställa upp på de omfattande krav på individanpassning av utbildningen som anmälararen ställt.

Myndigheten konstaterar att det inom yrkeshögskolan inte finns några krav på obligatorisk närvaro, utbildningarna ska vara målstyrda. En utbildningsanordnare har dock inte någon skyldighet att erbjuda studerande nya möjligheter till undervisning som har missats på grund av frånvaro. Utbildningsanordnaren ska genomföra utbildningen utifrån det som är angivet i utbildningsplanen och kursplanerna. Utbildningsanordnaren har ingen skyldighet att göra avsteg från detta för att individanpassa utbildningen utifrån enskilda studerandes behov. Utbildningsanordnaren ska informera de studerande om utbildningens upplägg genom att tillhandahålla till exempel scheman så att de studerande kan planera sin tid. De ska också informera om när de kunskapskontroller och examinerande moment som framgår av kursplanerna ska genomföras. Scheman och information om kunskapskontroller bör delges de studerande i god tid men det finns inte något krav på att utbildningsanordnaren måste ha detaljplanerat all undervisning vid utbildningsstarten.

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren har uppfyllt kraven i författningarna. Det finns kursplaner där kunskapskontroller och examinerande moment framgår. De har

också tillhandahållit scheman till de studerande där det är angivet vilka dagar examinerande moment genomförs.

Organisation och daglig ledning

Enligt 2 kap. 3 § YHF ska det för varje utbildning finnas en ansvarig utbildningsanordnare som ansvarar för att utbildningen genomförs enligt lagen om yrkeshögskolan och enligt denna och andra förordningar.

Enligt 3 kap. 8 § YHF får utbildningsanordnaren, om det finns särskilda skäl i enskilda fall besluta att den som är antagen till utbildningen får

1. anstånd med att påbörja studierna, eller
2. fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

Av Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter (2019:4) om anstånd med studier och studieuppehåll, framgår följande:

5 § Med studieuppehåll avses att den som har påbörjat studierna medges ett uppehåll i studierna.

6 § Särskilda skäl för studieuppehåll kan vara sociala eller medicinska omständigheter. Särskilda skäl kan också vara andra särskilda omständigheter som till exempel vård av barn, plikt- eller civilpliktstjänstgöring.

7 § Utbildningsanordnarens beslut om studieuppehåll ska avse en bestämd tidsperiod. Ett beslut om studieuppehåll får förenas med villkor om vid vilken tidpunkt den studerande senast ska meddela att studierna ska fortsätta.

Enligt anmälares uppgifter har utbildningsanordnaren vid ett möte i oktober 2019 velat att anmälares skulle skriva på ett papper om att ta studieuppehåll från utbildningen. Anmälares fick ingen betänketid och kände sig tvingad att skriva på pappret utan att egentligen vilja ta studieuppehåll.

Utbildningsanordnaren har bekräftat att de lämnat ett förslag till anmälares om att ta studieuppehåll mot bakgrund av anmälares livssituation men de avvisar påståendet om att de skulle tvingat någon. Utbildningsanordnaren har skickat in det dokument om studieuppehåll som anmälares och utbildningsanordnaren skrivit under till myndigheten. Studieuppehållet har också registrerats i myndighetens datasystem för studiedokumentation.

Myndigheten konstaterar utifrån regelverket att en studerande kan ansöka till utbildningsanordnaren om att få ett uppehåll i sina studier. Utbildningsanordnaren är inte skyldig att bevilja en sådan ansökan om de inte anser att det finns särskilda skäl av den karaktär som beskrivs i myndighetens föreskrift. En utbildningsanordnare kan inte besluta om studieuppehåll eller studieavbrott mot en studerandes vilja utan detta måste alltid ske i samförstånd. Det har inte framkommit någon dokumentation som visar på att utbildningsanordnaren har brutit i något avseende vad gäller kraven i författningarna. Myndigheten konstaterar att anmälares och utbildningsanordnaren har olika uppfattning om händelseförloppet kring anmälares studieuppehåll vilket tyder på att kommunikationen från utbildningsanordnarens sida inte varit tillräckligt tydlig.

Myndigheten påtalar för utbildningsanordnaren vikten av att vara tydliga i sin kommunikation med de studerande om vad studieuppehåll innebär så att inga missuppfattningar uppstår kring processen.

På Myndigheten för yrkeshögskolans vägnar

Rafal Tomaszewski
Enhetschef

